

یکی از مصادیق اجرای خاموش سند ۲۰۳۰ را باید در وضعیت رها شده مهدکودک‌ها جست‌وجو کرد، موضوعی که بارها مورد اشاره رهبر انقلاب قرار گرفته است

عکس:

ایرنا

تربیت جنسی یا آموزش جنسی

موافقان سینه‌چاک اجرای سند ۲۰۳۰ همواره با یک کلیدواژه تکراری به لغو اجرای این سند می‌تاخته‌اند، حرف آنها لزوم «آموزش جنسی» به کودکانی بوده که در سند ۲۰۳۰ به آن اصرار شده‌است. آنها می‌گویند اتفاقات‌گاه و بیگاه در جامعه پیرامونی‌مان در رابطه با آزار و اذیت احتمالی کودکان و نوجوانان ناشی از همین بی‌توجهی آموزش جنسی به کودکان است که در سند ۲۰۳۰ هم به آن اشاره شده اما در این میان مخالفانی هم حضور دارند-که استدلالی جالب توجه دارند. آنها می‌گویند آنچه برای کودکان و نوجوانان لازم است نه «آموزش جنسی» بلکه «تربیت جنسی» است.

کاطین فرتون، مشاور خانواده و عضو هیات علمی دانشگاه شاهد است، کارشناسی که سال‌ها به همراه یک تیم مجرب و متخصص درباره مسائل جنسی جامعه به‌ویژه مساله تربیت جنسی کودکان تحقیق و کار علمی انجام داده‌است. از او درباره مرتبط کردن اجرا نشدن سند ۲۰۳۰ بر یوز برخی حوادث برای نوجوانان می‌پرسیم، این‌که چقدر این اتفاقات معلول اجرا نشدن این سند است؟ او به جام‌جم می‌گوید: «گزینه جنسی در فرد پیش از ازدواج باید به صورت نظام‌مند و منطقی به نحوی هدایت شود-که او را از انحرافات اخلاقی محافظت کند. تربیت جنسی یک فرد در سن بلوغ این است که اطلاعاتی را برای رشد و تعالی شخصیتی وی لازم است به او ارائه کنیم تا با هنجارهای دینی و اخلاقی آشنا و از انحرافات دور شود.» نکته جالب این‌که با هر اتفاق تلخ مشابهی مخالفان از لزوم آموزش جنسی می‌گویند.این مشاور خانواده معتقد است یک مثال معمول می‌تواند در نفی نظر این افراد کارگشا باشد. او در این رابطه از تفاوت نگاه کشوری همچون آمریکا و ایران در رابطه با مجوز حمل اسلحه می‌گوید. او می‌گوید در ایران مسؤولیت مبارزه با افرادی که با اسلحه امنیت را به مخاطره می‌اندازند حاکمیت است اما در آمریکا به افراد می‌گویند برای حفظ امنیت خود مختار به حمل سلاح هستید. حالا سوال این است که کدام مورد می‌تواند امنیت بالاتری ایجاد کند؟

همین مثال ادامه توضیح عضو هیات علمی دانشگاه شاهد درباره با تفاوت‌های آشکار آموزش جنسی و تربیت جنسی است. او می‌گوید: «ما همیشه با بحث تربیت موافق هستیم، فرزندان ما در همه زمینه‌ها باید تربیت شوند، یعنی همان‌قدر که باید یاد بگیرند-با پدر و مادرشان و بقیه مردم بطور رفتار کنند، در زمینه جنسی هم باید تربیت شوند. ولی می‌گویند تربیت جنسی آری، آموزش جنسی نه! ما در تربیت جنسی، کودکان را با حریم خصوصی خودشان آشنا می‌کنیم تا اجازه ندهند کسی به این حریم وارد شود اما در عین حال نکاتی را به آنها آموزش می‌دهیم که آنها را از انحرافات و مسائل بلوغ زودرس دور کند و باعث شود دچار لغزش جنسی نشوند، از این نظر بله ما کاملاً موافق تربیت جنسی هستیم اما این تربیت با توجه به سن و جنس کودکان و موقعیت جغرافیایی و فرهنگی آنها متفاوت است و نمی‌توان برای همه یک نسخه آموزش پیچید.»

به گفته این استاد دانشگاه، در تربیت جنسی باید و نباید‌هایی به کودکان آموزش داده می‌شود، ضمن این‌که اطلاعات آنها را افزایش می‌دهد کودکان را از انحرافات جنسی مصون می‌دارد. فرتون با نفی موضوع آموزش جنسی در مدارس می‌گوید:«اگر قرار باشد ما در قالب آموزش مسائل جنسی، اطلاعاتی را به کودکان بدهیم که نه تنها کمکی به رشدش نکند بلکه یک سری مشغله‌های ذهنی جدید در او به وجود بیاورد که اصلاً برایش لزومی ندارد، به بپراشه رفته‌ایم! چراکه نکاتی را در دسترس او گذاشته‌ایم که باعث بیدار شدن غرایزی در او شده که برایش عجیب است آن هم درحالی که هنوز قدرت کنترل این غرایز را از نظر عقلی به‌دست نیاورده است.»

هر ۵۰هزار ایرانی یک آمبولانس

مجتبی خال‌دی، سخنگوی اورژانس کشور گفت: در ایران برای هر ۵۰هزار نفر یک آمبولانس وجود دارد، در حالی که باید برای هر ۱۲هزار نفر یک آمبولانس داشته باشیم. وی با بیان این که نیروی انسانی یکی از چالش‌های مهم اورژانس است، افزود: در حال حاضر ۳۰هزار نیروی کاردان و کارشناس فوریت‌های پزشکی در سازمان اورژانس خدمات ارائه می‌کنند اما حداقل به ۳۰ هزار نیرو نیاز داریم. / فارس

تهران نارنجی شد

عباس پاشا، معاون توسعه مدیریت و منابع استانداری تهران گفت: طبق آخرین رنگ‌بندی کشور به‌جز شهرستان قدس که همچنان در وضعیت قرمز قرار دارد، بقیه شهرستان‌ها در وضعیت نارنجی هستند. وی توضیح داد: به این ترتیب حداقل ۷۰درصد کارکنان دولت در دستگاه‌های اجرایی باید در محل کار حاضر شوند. البته در شهرستان قدس که وضعیت قرمز دارد همچنان دورکاری ادامه دارد و حضور کارکنان ۵۰درصد خواهد بود. / ایسنا

نشانه‌های خاموش اجرای یک سند

شاید به چشم دولت تدبیر نیاید اما نشانه‌های اجرای خاموش این سند برای بسیاری روشن است. اگرچه محمود ام‌انی تهرانی، دبیرکل شورای عالی آموزش و پرورش به جام‌جم می‌گوید: «سند ۲۰۳۰ حتی یک روز در حد یک خط یا یک جمله هم در دستور کار شورای عالی قرار نگرفت و هیچ‌وقت مطرح نبود.» اما علیرضا سلیمی، عضو هیات‌رئیس‌ه مجلس شورای اسلامی و عضو پیشین کمیسیون آموزش مجلس دوره گذشته معتقد است برخلاف اصرار مسؤولان دولت پیشین در لغو اجرای این سند، مفاد آن همچنان به صورت خاموش و با تغییر نام برخی سرفصل‌ها در حال اجرا بوده‌است. او به جام‌جم می‌گوید: «فهرستی از مصادیق اجرای این سند جمع‌آوری شده و در کمیسیون آموزش مجلس به آن پرداخته می‌شود تا با ارجاع آن به مسؤولان ذی‌ربط با متخلفان این امر برخورد شود.» رضا حاجی‌پور، سخنگوی کمیسیون آموزش مجلس هم از برگزاری چندین جلسه کمیسیون آموزش با وزیر آموزش و پرورش درباره بررسی مصادیق اجرای این سند خبر می‌دهد و به جام‌جم می‌گوید: «با برگزاری چندین جلسه و با حضور وزیر آموزش و پرورش به بررسی برخی مصادیق اجرای این سند پرداخته شده و حالا با لغو اجرای آن توسط رئیس‌جمهور و همچنین ابلاغ آن به وزارت آموزش و پرورش مطمئن هستیم دیگر این سند در نظام آموزشی ایران جایی نخواهد داشت.»

با دستور لغو اجرای سند ۲۰۳۰ توسط رئیس‌جمهور این سوال پیش آمد که مگر اجرای این سند توسط دولت قبل ابلاغ شده بود؟

نقطه پایانی برای یک سند جنجالی

فهرستی از مصادیق اجرای سند ۲۰۳۰ جمع‌آوری شده و قرار است در کمیسیون آموزش مجلس به آن پرداخته شود

دبیر شورای‌عالی انقلاب فرهنگی دوشنبه گذشته اعلام کرد هفت مصوبه این شورا از جمله «لغو اجرای سند۲۰۳۰» از سوی رئیس‌جمهور و رئیس شورای عالی انقلاب فیرنگی برای اجرا به دستگاه‌های مربوطه ابلاغ شد. خبری که یک سوال مهم و اساسی به همراه داشت: چرا پس از گذشت پنج‌سال این مصوبه هنوز لغو اجرا نشده است؟ طی این سال‌ها بارها رسانه‌ها و مسؤولان نسبت به تداوم اجرای این سند هشدار داده بودند و در بسیاری از موارد آنها حتی مصادیق آشکارا اجرای این سند را هم عنوان کرده بودند اما دولت پیشین همچنان اصرار داشت این سند اجرانمی‌شود و مدت‌هاست به محاق رفته است. محمود واعظی، مسؤول دفتر حسن روحانی خردا امسال به آشکار اعلام کرد: «دولت هیچ مصوبه و اقدامی درباره سند۲۰۳۰ نداشته است.» مسؤولان آموزش و پرورش دولت دوازدهم هم با بالاگرفتن بحث‌ها درباره اجرای خاموش این سند عنوان کردند: «در نظام آموزشی پنهانکاری نداریم.» آنها گفتند مصداق‌های منتشرشده از اجرای این سند به دلیل اشتراکاتی است که سند تحول آموزش و پرورش با سند۲۰۳۰ دارد و رئیس وقت کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی هم اعلام کرد: «سند۲۰۳۰ به‌کلی کنار رفته است.» اما چند روز پیش با لغو اجرای این مصوبه از سوی ابراهیم رئیسی مشخص شد که این سند با وجود تمام مخالفت‌ها، لغو اجرا نشده بود. علیرضا سلیمی، عضو هیات‌رئیس‌ه مجلس شورای اسلامی معتقد است این سند برای دولت قبل «حکم ناموس» را داشته و گرنه باید از سسوی رئیس دولت پیشین لغو می‌شد. اصرار به اجرای خزنده این سند از سوی مسؤولان پیشین در چه مبنایی بوده و بطور با وجود همه نگرانی‌ها و هشدارها مبنی بر اجرای این سند توجیه به آن نشده است؟ سوال دیگر این‌که چگونه می‌توان مطمئن بود که این سند با وجود لغو اجرا از سوی سید ابراهیم رئیسی و ابلاغ آن توسط سرپرست وزارت آموزش و پرورش همچنان به‌صورت زیرپوستی رنگ اجرا به خود نگیرد؟

میتهم اسماعیلی

جامعه

گزارش یک نفوذ

ماجرای سند ۲۰۳۰ از آذر۹۵ آغاز شد؛ زمانی که این سند با حضور وزرای وقت آموزش و پرورش و علوم ایران با برگزاری مراسمی رونمایی شد. در آیین رونمایی از این سند محمد فرهادی، وزیر وقت علوم اعلام کرد: «نتییه سند ملی آموزش ۲۰۳۰ نشانه حرکت هوشمندانه جمهوری اسلامی ایران مطابق با آخرین مصوبات و دستورالعمل‌های بین‌المللی است!» آن‌طور که گفته شد این سند توسط کمیسیون علمی، فرهنگی و تربیتی یونسکو در ایران و در چارچوب عمل جهانی آموزش به عنوان سندملی آموزش ۲۰۳۰ ایران تهیه و تدوین شده بود. هر چند زمره‌های مخالفت با پذیرش چنین سندی از همان ابتدا پا گرفته بود اما برای نخستین‌بار رهبر معظم انقلاب اردیبهشت۹۶ و در دیدار صدها نفر از معلمان سراسر کشور به موضوع پذیرش سند ۲۰۳۰ یونسکو از سوی دولت اشاره کردند و با انتقاد شدید از این موضوع گفتند: «این سند و امثال آن مواردی نیستند که جمهوری اسلامی ایران تسلیم آنها شود و امضای این سند و اجرای بی‌سرو و صدای آن قطعاً مجاز نیست و به دستگاه‌های مسؤول نیز اعلام شده است.» ایشان فرمودند: «به چه مناسبت یک مجموعه به اصطلاح بین‌المللی که تحت نفوذ قدرت‌های بزرگ نیز قرار دارد به خود حق می‌دهد برای ملت‌هایی با تاریخ و فرهنگ و تمدن گوناگون تکلیف معین کند؟» هر چند هشدارهای صریح رهبر معظم انقلاب پیرامون پذیرش این سند در خرداد۹۶ به لغو آن در

اجرای خاموش سند

پس از هشدارهای مداوم رهبر انقلاب و ادعای اجرا نشدن این سند از سسوی دولت وقت این سوال گپساران در مجلس شورای اسلامی وجود لغو (نمایشی) آن توسط دولت همچنان اجرا می‌شده‌است؟ مهم‌تر این‌که مصداق‌های تداوم اجرای این سند در نظام آموزشی چه بوده‌است؟ عده‌ای معتقدند با توجه به بندهای قید شده در این سند نباید نشانی از اجرای آن در نظام آموزشی وجود داشته باشد اما در مقابل عده‌ای قرار دارند که می‌گویند تنها مصادیق اجرای خاموش و خزنده این سند در نظام آموزشی هویدا نشده‌است. ناصر حسینی‌پور، نماینده مردم گچساران در مجلس شورای اسلامی معتقد است بسیج تمامی امکانات نظام و جامعه اسلامی و نهادهای فرهنگی، آموزشی، هنری، اجتماعی و ارتباطات جمعی به منظور تبیین مفهوم و فلسفه جهاد و ایثار و شهادت ضروری است. او می‌گوید: «سال‌ها پطروس و... را در کتب درسی ما وارد کردند و به دنبال آن بودند سند ۲۰۳۰ را هم وارد کنند. متأسفانه درس شهید فهمیده را اولین درس حذف کردند و حتی ماجرای اشغال فلسطین توسط رژیم صهیونیستی از کتب درسی برداشته شد و به اسم خشنونزدایی، جهادزدایی کردند.» ساده شده اشاره این نماینده مجلس درباره این موضوع این است که عنوان اجرای این سند ممکن است حذف شده باشد اما در القای مفاهیم ضد رزنی همچنان محتوای این سند

شورای انقلاب فرهنگی منجر شد اما تداوم اجرای این سند در روند نظام آموزشی ایران باعث شد چندی بعد باز هم رهبر معظم انقلاب درباره آن هشدار بدهند. ایشان اردیبهشت۹۷ یعنی یک‌سال پس از لغو این سند در شورای عالی انقلاب فرهنگی درخصوص سند۲۰۳۰ فرمودند: «من سال‌گذشته، رسماً و علناً و با قاطعیت، اجرای این سند انحرافی را منع کردم که با استقبال مسؤولان هم مواجه شد اما شنیده‌ام در بخش‌های مختلف برخی مفاد سند۲۰۳۰ در حال اجراست که این به معنای قراردادن مهم‌ترین مساله کشور در اختیار بیگانگان است.» نکته جالب‌توجه این‌که پس از اعتراضات به اجرای خزنده این سند با وجود لغو نمایشی آن، حسن روحانی خرداد۹۶ تصویر مصوبه دولت درباره این سند را در صفحه رسمی‌اش در اینستاگرام با عنوان «دروغ‌های بزرگ درباره سند۲۰۳۰» منتشر کرد و به پیوست آن نوشت: «فریبرکاران حتی به رهبری هم گزارش دروغ دادند و مدعی هستند دولت مصرا نه به دنبال اجرای این سند است.» ادعایی که حالا با لغو اجرای آن توسط ابراهیم رئیسی نشان می‌دهد حتی رئیس دولت پیشین دستوروی برای لغو اجرای آن صادر نکرده‌بود. این در حالی بود که همان زمان علی لاریجانی، رئیس وقت مجلس شورای اسلامی هم از دور زدن مجلس در بررسی این سند انتقاد کرده‌بود. پیرو این موضوع ۱۵۱نماینده مجلس هم در نامه‌ای از حسن روحانی خواستند لغو سند ۲۰۳۰ را رسماً اعلام کند. در این میان قوه قضاییه هم اطلاع داشتن از جزئیات سند ۲۰۳۰ را دروغ محض خواند و رئیس وقت دستگاه قضا از دولت حسن روحانی خواست مسؤولیت کار خود را در این زمینه به عهده بگیرد و دنبال شریک جرم نباشد.

در حال اجراست. بیرون از حوزه کتاب‌های درسی هم مصادیق فراوانی از اجرای خاموش این سند می‌توان به دست آورد. تنها کافی است گشتی در بازار پرنرگ و لعاب کتاب کودک بزنید تا متوجه شوید چه تعداد ناشر، کتاب‌های خوش‌آب و رنگی در راستای القای مفاهیم این سند را برای کودکان و نوجوانان دبستانی منتشر کرده‌اند. محسن عبداللهی، فعال حوزه کتاب کودکان در این ارتباط می‌گوید: «این موارد تنها در متن مکتوب این کتاب‌ها دیده نمی‌شود، بلکه با مشاهده نکاتی که در تصاویر آنها وجود دارد، متوجه می‌شویم علاوه بر آن آموزش‌ها، بحث شرطی‌سازی و عادت کودک به تصاویر نامناسب را نیز مورد هدف قرار داده‌اند.» حوزه نشر تنها حوزه مورد علاقه برای اجرای خاموش این سند نبوده و رسانه‌های تصویری هم سهم عمده‌ای در اجرای خزنده مفاهیم این سند داشته‌اند. نگاهی به روند تولید فیلم‌هایی با مضامین جنسی برای کودکان و نوجوانان نشان می‌دهد هالیوود به صورت برنامه‌ریزی شده محورهای سند ۲۰۳۰ را دنبال می‌کند. به عنوان مثال، چند سال پیش در سینماهای آمریکا فیلمی به نمایش گذاشته شد که روایت تلاش بی‌پرده سه نوجوان در سن بلوغ برای رفتن به مهمانی‌ای است که در آن قرار است اولین تجربیات جنسی خود را کسب کنند. در سال‌های قبل از ۲۰۰۰ آشنایی و آموزش جنس در فیلم‌های سینمایی بیشتر به سنین ابتدای جوانی و بعد از دوران به اصطلاح کالج رخ می‌داد. اما تقریباً در یک دهه گذشته، کودکان و نوجوانان نیز در جامعه هدف و مخاطبان آموزش مسائل جنسی و محتوای آن قرار گرفته‌اند.

متولیان تازه اجرای سند ۲۰۳۰

مصادیق دیگری هم از حضور پررنگ این سند در برنامه‌های اجرایی وجود دارد که البته به چشم دولتمردان پیشین نیامده‌است!یکی از آنها بی‌توجهی به برنامه‌ها و مصوبات برای اجرای سیاست‌های کلی خانواده است که از سوی دولت تا بی‌توجهی محض روبه‌رو بود. آن‌قدر که صالح قاسمی، پژوهشگر حوزه جمعیت به جام‌جم می‌گوید: «نه‌تنها مسؤولیت‌های محول به دولت در رابطه با جمعیت و خانواده از سوی دولت دوازدهم اجرا نشد بلکه سیاست‌هایی ضد آن در دولت تدبیر به اجرا درآمد.» مخالفت هر باره با اجرای سند ۲۰۳۰ منجر به لغو اجرای آن در دولت پیشین نشده و هر بار با تغییری در لافاه پوشیده‌تر و به شکلی عجیب‌تر به اجرا درآمده‌است. وقتی نهادهای دولتی به دلیل نظارت درست نهاد‌های مربوطه و البته نقش پررنگ رسانه‌ها پیرو توصیه‌های رهبری دست متخلفان را رو کردند این بار اجرای این سند توسط متولیان تازه‌تری به نام «انجمن‌های غیردولتی» ادامه یافت. متولیان تازه ویژگی‌های مناسب‌تری در اجرای این سند دارند چرا که از یک طرف پاسخگویی و نظارت بر انجمن‌ها به مراتب کمتر از نهادهای رسمی است و به این واسطه امکان گسترش و ارائه این آموزش‌ها بدون پاسخگویی و نظارت نهادهای مربوط فراهم می‌شود و از طرف دیگر امکان ارتباطگیری و حمایت مستقیم نهادهای بین‌المللی را فراهم می‌کند. به عنوان مثال (فدراسیون بین‌المللی تنظیم خانواده) از دهه‌ها قبل به دلیل گسترش فعالیت‌هایش توانست در سراسر دنیا از جمله ایران از سال ۷۳ دفاتری تأسیس کند، این در حالی است که هدف اصلی این فدراسیون، تنظیم خانواده یا همان کاهش فرزندآوری و کنترل جمعیت است و در این راستا، تحت عنوان بهداشت باروری و پیشگیری از ایدز، فعالیت‌های متنوعی را انجام می‌دهد که یکی از اصلی‌ترین آنها ارائه آموزش‌های جنسی به کودکان و نوجوانان است. آنچه درباره این انجمن اهمیت دارد این است که آموزش جنسی را دقیقاً مطابق با همان محتوای سند ۲۰۳۰ که توسط یونسکو تدوین شده‌است در ایران پیاده می‌کند.

پیامدهای اجرای این سند

در گفته‌های ناصر حسینی‌پور به بخشی از پیامدهای اجرای این سند اشاره شد، زدودن روحیه جهادی با تابلوی خشونت‌زدایی یکی از آن اشاره‌هاست. شاید صریح‌ترین پیامد اجرای این سند را بتوان در اشعارت رهبر معظم انقلاب دید. ایشان در این خصوص به واکاوی دلایل اصرارهای آشکار و پنهان بیگانگان برای تحکیم این سند نکات مهمی خطاب به مسؤولان گوشزد کردند. رهبر انقلاب اسلامی در اردیبهشت۹۸ در این رابطه گفتند: «جان کلام در سند ۲۰۳۰ که فصل مهمی از آن به آموزش و پرورش اختصاص دارد، این است که نظام آموزشی باید جوری تنظیم شود که فلسفه، سبک زندگی و مفهوم حیات بر اساس مبانی غربی به کودکان و نوجوانان آموزش داده شود.» تغییر سبک زندگی ایرانی- اسلامی به سبک زندگی غربی که در اشاره‌های رهبر معظم انقلاب هم می‌توان دید از جمله اهداف مهم این سند است. این نکته از جایه در چند سال اخیر بیشتر به چشم می‌آید که به موضوع رهاشدگی مدهای کودک در ایران نگاه کنیم. این رهاشدگی بستر مناسبی برای تهیه خوراک فرهنگی از سسوی آنها که اصرار به اجرای این سند دارند مهیا کرده‌است، زیرا کیست که نداند تأثیرات این خوراک‌ها در ذهن کودکان چنان تثبیت می‌شود که تغییر آن در سن بزرگسالی امکان‌پذیر نیست. رهبر انقلاب اسلامی هم با تأکید بر حساسیت در مقابل نفوذ دشمن در این رابطه فرمودند: «دشمن قصد دارد کاری را که به وسیله نظامی از انجام آن ناتوان است، با نفوذ و از راه‌های مادی سند ۲۰۳۰ دنبال و انسان‌هایی تربیت کند که مثل او فکر و اهداف عملیاتی او را پیاده کنند تا زمینه غارت ملت‌ها فراهم شود.»

چرا سند تحول خاک می‌خورد؟

پنج سال مخالفت رهبر انقلاب، مجلس شورای اسلامی، قوه قضاییه، شورای عالی انقلاب فرهنگی و بی‌شمار شهروندان و کارشناسان حوزه آموزش زمان مناسبی برای لغو اجرای این سند از نظام آموزشی ایران بوده‌است و این کار تا چند روز پیش صورت گرفته‌بود. هر بار هم که نشانه‌ای از اجرای آن آشکار می‌شد بهانه‌هایی از سوی دولت پیشین در توجیه آن صورت می‌گرفت، این‌که این سند اشتراکاتی با سند تحول دارد یکی از آن بهانه‌هاست هر چند شاید عجیب‌ترین آنها همین گفته محمود واعظی است که اعلام کرده‌بود «سند ۲۰۳۰ به اشتباه وارد لایحه بوده‌جه شده‌است!» اما شاید حالا مهم‌تر از کشف نشانه‌های اجرای خاموش این سند در دولت پیشین، طرح این سوال باشد که چرا در حالی سند ۲۰۳۰ ظرف شش ماه توسط دولت تدبیر و امید عملیاتی شد که سند تحول آموزش و پرورش با وجود اصرار چندباره رهبر معظم انقلاب ۳ سال است اجرا نشده و مسکوت مانده‌است؟ برخی معتقدند سند ۲۰۳۰ صرفاً سندی نیست که روی کاغذ قید شده‌باشد بلکه سالیان سال است درباره آن فرهنگ‌سازی شده و به نوعی به خود کارشناسان آموزشی داده شده‌است. همین نکته است که واهمه تکرار اجرای این سند همچنان وجود دارد. برخی کارشناسان معتقدند در بافت آموزش و پرورش همچنان افرادی حضور دارند که کاملاً اندیشه‌شان طبق سند ۲۰۳۰ شکل گرفته‌است. **✚**